

Politisk Økonomisk beretning 2026.

(Naalakkersuisoq for Finanser)

Tak til Naalakkersuisut for at fremlægge Politisk Økonomisk beretning 2026.

For Demokraatit er økonomisk politik aldrig kun et spørgsmål om tal, regnskaber og fremskrivninger. Det er først og fremmest et spørgsmål om mennesker. Det handler om, hvorvidt familier kan få hverdagen til at hænge sammen. Om vores børn får en god uddannelse. Om vores ældre kan leve trygt og værdigt. Om patienter kan få behandling, når de har brug for det. Og om vores virksomheder har rammerne til at skabe arbejdspladser, indtægter og muligheder i hele landet.

Demokraatit arbejder for en liberal og erhvervsvenlig politik, fordi vi tror på menneskers evner, ansvar og skaberkraft. Vi tror på, at et stærkere erhvervsliv og en større privat sektor er en forudsætning for et stærkere fællesskab. Det er ikke en modsætning til velfærd. Det er selve grundlaget for velfærd. Hvis vi vil investere mere i sundhed, uddannelse, børn, ældre og social tryghed, så skal vi også have flere indtægter ind i landet. De indtægter kommer ikke af sig selv. De skabes af mennesker, der arbejder, uddanner sig, tager ansvar, starter virksomhed, investerer og bidrager til samfundet.

Beretningen viser tydeligt, at vi i Grønland står i en alvorlig, men også i en situation med muligheder. Vores økonomi har vist robusthed gennem en årrække med international uro, men usikkerheden er vokset. Geopolitiske spændinger, handelskonflikter, højere energipriser, dyrere transport og højere finansieringsomkostninger rammer ikke kun store regneark. Det rammer familiernes indkøbskurv, virksomhedernes omkostninger, byggeriets priser og vores mulighed for at gennemføre nødvendige investeringer.

Derfor er Demokraatits budskab klart. Vi må og skal føre en ansvarlig økonomisk politik. Vi skal prioritere hårdere. Vi skal undgå kortsigtede løsninger, som ser gode ud i dag, men efterlader regningen til børnene i morgen. Og vi skal turde gennemføre reformer, der gør vores samfund mere selv bærende, mere robust og mere frit.

Beretningen peger på beskeden økonomisk vækst og et fortsat strukturelt pres på økonomien. Det er vigtigt at sige ærligt. Vi kan ikke bygge fremtidens velfærd på håb alene. Vi kan heller ikke bygge den på stadig højere offentlige udgifter uden tilsvarende indtægter. Når den offentlige sektor vokser hurtigere end vores indtægtsgrundlag, så kræver det politisk ansvarlighed.

Demografien er i den forbindelse en af de største udfordringer, vi står overfor. Beretningen viser, at antallet

DEMOKRAATIT

af ældre vil stige markant i de kommende år, mens antallet af borgere i den erhvervsaktive alder forventes at falde. Det betyder, at færre mennesker skal bære en større del af fællesskabets opgaver. Det er ikke bare en teknisk udfordring. Det er en menneskelig udfordring. Det handler om, hvordan vi sikrer værdighed for ældre, uden at vi presser de yngre generationer urimeligt hårdt. Det handler om, hvordan vi kan bevare et samfund, hvor man kan få hjælp, når man har brug for det, og samtidig har frihed til at forme sit eget liv.

Derfor er det afgørende, at vi får flere mennesker i arbejde og uddannelse. Arbejdsmarkedet er fortsat præget af lav ledighed mange steder, men også af store regionale forskelle og mangel på kvalificeret arbejdskraft. Særligt manglen på faglærte er en alvorlig barriere for udviklingen. Vi kan have nok så mange planer om boliger, energi, infrastruktur, turisme og råstoffer, men hvis vi ikke har mennesker med de rigtige kompetencer, så bliver planerne aldrig til virkelighed.

Uddannelse er derfor en af de vigtigste investeringer, vi kan foretage. Ikke fordi uddannelse ser godt ud i en strategi, men fordi uddannelse giver mennesker frihed. Frihed til at forsørge sig selv. Frihed til at vælge en vej i livet. Frihed til at bidrage med sine evner. Når beretningen peger på, at alt for mange unge ikke går direkte videre i uddannelse, og at mange unge voksne ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, så skal vi tage det meget alvorligt.

Demokraatit mener, at folkeskolen, vejledningen, overgangen til ungdomsuddannelserne, erhvervsuddannelserne, praktikpladserne og kollegieområdet skal ses i sammenhæng. Vi må ikke tabe unge mellem systemer. Vi skal møde dem tidligere, tydeligere og mere menneskeligt. Flere unge skal opleve, at der er en plads til dem i samfundet, og at deres evner er nødvendige. Det gælder både dem, der går den boglige vej, og dem, der går den erhvervsfaglige vej.

Samtidig skal uddannelse hænge tættere sammen med erhvervslivets behov. Det er positivt, at der arbejdes med erhvervsklasser, vejledning og bedre kontakt til virksomhederne. Det skal vi støtte og styrke. For når unge får kendskab til virkelige arbejdspladser, konkrete fag og rigtige muligheder, så bliver uddannelse ikke en abstrakt pligt. Så bliver det en vej til et selvstændigt liv.

Beretningen viser også, at fiskeriet fortsat er vores vigtigste eksporterhverv. Det skal vi anerkende. Fiskeriet skaber arbejdspladser, indtægter og livsgrundlag i mange byer og bygder. Men beretningen viser også, at vores økonomi er sårbar, når vi er så afhængige af ét hovedområde. Derfor skal vi både passe på fiskeriet og udvikle flere ben at stå på.

For Demokraatit er et bæredygtigt fiskeri både et økonomisk og et moralsk ansvar. Ressourcerne tilhører ikke kun os, der lever i dag. De tilhører også kommende generationer. Derfor skal kvoter og forvaltning indrettes, så fiskeriet kan være en stærk indtægtskilde også i fremtiden. Det kræver respekt for biologisk bæredygtighed, men også respekt for de mennesker, der lever af fiskeriet.

Men vi skal ikke lade fiskeriet stå alene. Beretningen peger på turisme, råstoffer, energi, vand, is og andre

DEMOKRAATIT

erhvervsområder som muligheder for at skabe et bredere økonomisk fundament. Det er en retning, Demokraatit bakker op om. Vi skal gøre vores land mere attraktivt for investeringer. Vi skal have klare regler, gennemsigtighed, hurtigere sagsbehandling og stabile rammer. Kapital søger ikke utryghed. Virksomheder investerer ikke, hvis de ikke ved, hvilke vilkår de møder. Derfor er forudsigelighe

det ikke kun et erhvervspolitisk ønske. Det er en forudsætning for arbejdspladser og indtægter.

Turismen rummer store muligheder, men den skal udvikles klogt. Det er ikke nok at få flere besøgende. Vi skal sikre, at turismen skaber reel værdi lokalt, at lokalsamfundene kan følge med, og at infrastrukturen ikke bliver overbelastet. Afgifter og regulering skal udformes med omtanke. De skal være rimelige, gennemsigtige og proportionale. De skal ikke kvæle erhvervet, men sikre, at en rimelig del af værdiskabelsen kommer fællesskabet til gode og kan bruges til den infrastruktur og kapacitet, som turismen selv er afhængig af.

Råstofområdet rummer ligeledes muligheder. Vores undergrund har ressourcer, som verden efterspørger. Men muligheder bliver kun til virkelighed, hvis vi har troværdige rammer, kompetent forvaltning, respekt for miljøet og en arbejdsstyrke, der kan tage del i udviklingen. Det er i den forbindelse vigtigt, at vi ikke blot bliver tilskuere til investeringer udefra. Vi skal være deltagere. Det kræver uddannelse, faglige kompetencer og krav om lokal værdiskabelse, uden at vi gør rammerne så tunge, at investeringerne aldrig kommer.

Sundhedsområdet fylder med rette meget i beretningen. Sundhedsvæsenet er presset af rekruttering, vikarudgifter, medicin, patienttransport, behandling i udlandet og en aldrende befolkning. Demokraatit ser sundhed som et af de områder, hvor mennesket tydeligst skal sættes først. Når et menneske bliver syg, skal systemet være trygt, værdigt og tilgængeligt. Men netop derfor skal vi også tale ærligt om økonomien. Flere penge alene løser ikke alle problemer. Der er brug for bedre styring, bedre planlægning, bedre data, stærkere ledelse og en mere sammenhængende struktur. Vi bakker op om, at der arbejdes med et udvidet sundhedsforlig og en mere langsigtet plan for sundhedsvæsenet. Men vi vil understrege, at patienten skal være centrum. Ikke systemet. Ikke institutionerne. Ikke gamle vaner. Patientens sikkerhed, behandling og værdighed skal være styrende for de reformer, der gennemføres.

Det samme gælder ældreområdet. Når antallet af ældre stiger, skal vi ikke tale om ældre som en byrde. Ældre mennesker har bygget vores samfund. De har arbejdet, opdraget børn, båret familier og bidraget til fællesskabet. De har krav på respekt. Men respekt kræver også, at vi planlægger i tide. Hvis vi udskyder reformer, bliver konsekvensen dårligere service, større pres på medarbejdere og mindre værdighed for den enkelte ældre. Derfor skal ældreområdet tænkes sammen med boliger, sundhed, kommunal økonomi, hjemmehjælp, forebyggelse og civilsamfundets rolle.

Beretningen viser også, at de offentlige udgifter er under pres. En stor del af udgifterne går til lønninger, og udgiftspreset vokser på centrale velfærdsområder. Demokraatit mener, at offentlige midler skal bruges med respekt. Hver krone, vi bruger, er en krone, som borgere og virksomheder har været med til at skabe. Derfor skal vi stille krav om kvalitet, effekt og ansvarlig styring. Det er ikke koldt. Det er omsorgsfuldt. Uden

styring får vi mindre velfærd for pengene, og det går ud over de mennesker, der har mest brug for hjælp.

Vi ser derfor positivt på arbejdet med bedre økonomistyring, sektorplaner, samfundsøkonomiske vurderinger, digitalisering og effektivisering. Men vi vil advare mod, at reformarbejde bliver til papirarbejde. Borgerne mærker ikke en ny vejledning, hvis den ikke fører til bedre beslutninger. Virksomhederne mærker ikke en strategi, hvis den ikke fører til hurtigere afklaringer og mere stabile rammer. Patienterne mærker ikke en analyse, hvis den ikke fører til bedre behandling. De ting vi beslutter skal kunne mærkes som forbedringer i virkeligheden.

Kommunernes økonomi og opgaver er også centrale. Mange af de vigtigste velfærdsopgaver ligger tæt på borgerne. Det gælder børn, udsatte familier, ældre, beskæftigelse og sociale indsatser. Derfor skal samspillet mellem Selvstyret og kommunerne fungere bedre. Vi skal turde se på opgavefordelingen, på organiseringen og på, om vi får nok ud af de penge, vi bruger. Men vi skal gøre det med respekt for kommunernes virkelighed og de store forskelle, der findes mellem byer og bygder.

Boligområdet fortjener også opmærksomhed. Mangel på boliger bremser mobilitet, uddannelse, rekruttering og erhvervsudvikling. Hvis en lærer, sygeplejerske, håndværker eller ung studerende ikke kan finde en bolig, så bliver andre politiske mål sværere at nå. Samtidig skal boligøkonomien være holdbar. Det kræver ærlighed om huslejer, vedligeholdelse, investeringer og prioriteringer. Billige boliger på papiret hjælper ikke, hvis bygningerne forfalder, og regningen blot skubbes frem.

Rammeaftalen med den danske regering og de eksterne midler, der omtales i beretningen, giver muligheder. Det gælder særligt sundhed, energiforsyningssikkerhed, infrastruktur og andre investeringer. Demokraatit hilser midler, der kan styrke udviklingen herhjemme, velkommen. Men vi skal bruge dem klogt. Ekstra midler må ikke blive en sovepude. De skal bruges til at skabe varig kapacitet, bedre service og stærkere økonomisk bæredygtighed. Midlertidige penge må ikke finansiere permanente udgifter uden en plan for fremtiden.

Derfor er en national investeringsstrategi vigtig. Vi skal prioritere investeringer efter, hvad der giver størst samfundsmæssig værdi. Ikke efter hvem der råber højest, eller hvilke projekter der lyder bedst i en pressemeddelelse. Vi skal investere i det, der styrker vores økonomi, vores infrastruktur, vores energiforsyning, vores erhvervsliv og vores menneskelige ressourcer. Og vi skal være ærlige om, at ikke alt kan lade sig gøre på én gang.

Demokraatit ønsker et mere selv bærende land. Men selvbærenhed kræver mere end symbolske ord. Det kræver flere i arbejde. Det kræver bedre uddannelse. Det kræver et stærkere erhvervsliv. Det kræver en offentlig sektor, der bruger pengene bedre. Det kræver en sund økonomi, hvor vi ikke bruger fremtidens penge på nutidens bekvemmelighed. Og det kræver politisk mod til at sige nej, når nej er nødvendigt, så vi kan sige ja til det vigtigste.

Vi skal sætte mennesket først. Men at sætte mennesket først betyder ikke, at vi siger ja til alt. Det betyder, at vi prioriterer det, der reelt hjælper mennesker. Det betyder, at vi vælger uddannelse frem for passivitet. Forebyggelse frem for brandslukning. Erhvervsudvikling frem for afhængighed. Ansvarlighed frem for kortsigtet popularitet. Frihed frem for unødigt bureaukrati.

Demokraatit tager Politisk Økonomisk Beretning 2026 til efterretning. Beretningen viser med stor tydelighed, at vi har muligheder, men også at mulighederne kræver handling. Vi kan ikke nøjes med at administrere udviklingen. Vi skal forme den.

Vores mål er et land, hvor flere kan forsørge sig selv, hvor virksomheder kan vokse, hvor unge får en reel vej ind i uddannelse og arbejde, hvor patienter mødes af et trygt sundhedsvæsen, hvor ældre behandles med værdighed, og hvor fællesskabets penge bruges med omtanke.

Det er den ansvarlige vej. Det er den liberale vej. Og det er for Demokraatit den menneskelige vej.